

Trening ortograficzny
Przykładowe ćwiczenia dla klas VII- VIII
I szkół ponadpodstawowych

1. Utwórz wyrazy, łącząc przedrostki z odpowiednimi czasownikami: bierze, karze, pierze, szemrze, drze. Przedrostki do wykorzystania: u-, wy-, za-, na-, po-, do-.
2. Ułóż zdania, w których wyraz pierze wystąpi jako rzeczownik, w potem czasownik.
3. Wyszukaj i zaznacz tym samym kolorem pary wyrazów wg wzoru: gwarzyć – gwara
Żar rzeżucha odurzyć towar mierzwa krew **gwarzyć** piętro towarzysz miara mara chmura porzeczek
piętrzyć pierzchnąć powtórka iskra wydarzenie zdarzenie wiara powtórzyć mądrość rzodkiew tarka **gwara**
iskrzyć się podpora otworzyć twarz podeprzeć iskra szerzyć uderzyć marzyć para zmańdrzeć otwór parzyć
mierzyć żarzyć się pokrzywa tworzyć trzec wierzyc preliminarz szerokość burza kojarzyć pokrywa,
chmurzyć się twórca krzew tarzać się trzeszczy.
4. Z podanych sylab utwórz 4 słowa należące do rodziny wyrazów rzeczownika pierze: pie rzo rzy ty na rze
pie nie ny u o pie rzas. Korzystając z Wikipedii wyjaśnij znaczenie tych wyrazów.
5. Od czasownika mierzyć utwórz wyrazy zaczynające się od podanych przedrostków: wy-, od- , prze-, przy-
, z-, na-. Uzupełnij podane zwroty powstałymi czasownikami:temperaturę,
.....tkaninę,karę,trasę,płaszcz,
.....samolot. Ułóż zdania z wybranymi zwrotami.
6. Do podanych rzeczowników dopisz czasowniki z rz należące do tej samej rodziny:
Twórca-.....powtórka-.....para-..... Wiara-.....
Miara-.....dar-..... szerokość-.....żar-.....stary-.....
Chmura-.....iskra-..... pokora-
7. Od każdego z czasowników utwórz rzeczownik, przymiotnik lub imiesłów przymiotnikowy, należący do
tej samej rodziny.
Tworzyć
Darzyć
Mierzyć
Powtórzyć
Wierzyć
Korzyć się
Szerzyć
Parzyć
Żarzyć się
8. Utwórz zwroty wpisując właściwe wyrazy zakończone na końcówkę –aż lub -eż Wyrazy do wyboru:
angaż, багаż, bandaż, garaż, instruktaż, kamuflaż, kolportaż, masaż, montaż, pejzaż, reportaż, sabotaż,
sondaż, staż, stelaż, tatuaż, wernisaż, witraż, jeż, łupież, papież.
.....prasowy, ciężki.....,opatrunkowy, przestronny
....., upragniony....., kłopotliwy , malutki.....
Gotycki....., polski....., długi , dobry.....
..... leczniczy, skomplikowany , malowniczy.....,
..... na ramieniu, interesujący....., drewniany....., zbiorowy

....., w galerii, radiowy

Przeczytaj kilka razy 5 pierwszych wyrazów, zasłoń je i zapisz z pamięci. Sprawdź poprawność zapisu. Zrób to samo z pozostałymi zestawami.

9. Podaj 5 przykładów wymiany rz na r .
10. Napisz kto:
Ma pasiekę- pracuje na kolei-.....
Wypasa owce-..... służy w wojsku.....
Szyje futra-..... walczył w zbroi.....
Naprawia zamki wypożycza książki.....
11. Wymień 5 zawodów, których nazwa zawiera cząstkę – mistrz
12. Z rozsypanki sylabowej ułóż 5 wyrazów zawierających cząstkę – mierz:
-do- pręd- -plo- ką- -zo- -to- ga- wo- -ko- kro- -ścio- -mierz -mierz –mierz –mierz -mierz
13. Przeczytaj po cichu kawałki wyrazów, uzupełnij trzema samogłoskami i zapisz pełne wyrazy: łpt, sbt, knpk, tlfm, pdłga, zgrk, zbwk, trbk, nlpk, btlk, mkrn, ctrn
14. Ułóż i zapisz co najmniej 5 wyrazów, które zaczynają się literą **k**, a w środku lub na końcu mają **r**; **B**, a w środku lub na końcu mają **l**; **p**, a w środku lub na końcu mają **s**.
15. Przeczytaj uważnie podane wyrazy, wypisz piątą literę z każdego. Z wypisanych liter ułóż i zapisz przynajmniej 10 wyrazów. Każda litera może wystąpić w jednym wyrazie tylko raz.
16. Spróbuj zmienić, dodać lub usunąć tylko jedną literę (dwuznak) w każdym wyrazie tak, żeby powstało słowo o innym znaczeniu. Do każdego podanego wyrazu ułóż 2 inne i zapisz je.: kilka, śliski, duma, port, dobra, muszka, leczy, kaski, łopot, gaska, tykać, lotka, bajka, uroda, pałka, worek, piła, gama.
17. Ułóż opowiadanie z wykorzystaniem słów: Ciechocinek, chory, chochlik, chrabąszcz, chichotać, chmara, kuchnia, chorągiew, pochmurny, nachalny, bochenek, czmychać, oddychać, stchórzyć, cichy, chusteczka, puchar, uchronić, pochwała, chłopiec, chwila, marchewka, pochyleni, wymachiwać.
18. Do podanej nazwy rzeczy dopisz jak najwięcej określeń, np. śnieg- puszysty, biały, zimny, miękki, lepki, lekki, delikatny, czysty.....

Nazwy rzeczy: cukier, brzoza, hipopotam, zółw, porzeczką, surówka, drożdżówka, butelka, przyjaciel.
19. Z liter wyrazu krasnoludek utwórz jak najwięcej nowych słów, np. korek, norka, sen.....
20. W ciągu 5 minut zapisz jak najwięcej par wyrazów, gdzie ch wymienia się na sz.
21. W ciągu 5 minut zapisz jak najwięcej wyrazów z ż niewymiennym.
22. Podkreśl ukryte w wyrazach słowa: stolica, lewostronny, Paulina, tatarak, butelka, dalekowidz, stopień, listopad, smakosz, kolekcja, koszary, kuracja, napisać, rumak, włosy, listonosze, konieczność.
23. Przeczytaj uważnie zdania, znajdź ukryte nazwy zwierząt. Dzisiaj ryby dobrze brały, zawołał Karol. Izidor szedł szybkim krokiem. Trzeba rano szybko wstać, żeby zdążyć na autobus. Kasia skupiona podnosi ołówki i kreśli tajemnicze znaki. Piotr upiekł dla mamy pyszne ciasto.

